

**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIM-716/16-M

Název právnické osoby vykonávající činnost školy/školského zařízení	Fakultní základní škola Olomouc, Hálkova 4, příspěvková organizace
Sídlo	Hálkova 4, 779 00 Olomouc
E-mail právnické osoby	zshalkova@zshalkova.cz
IČ	70631026
Identifikátor	600140181
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Božena Vítková
Zřizovatel	statutární město Olomouc
Místo inspekční činnosti	Hálkova 4, 779 00 Olomouc
Termín inspekční činnosti	9. 5. 2016 – 11. 5. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost na podnět podle § 174 odst. 5 školského zákona, ve smyslu odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, se zaměřením na posouzení kvality vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků a na strategii školy v oblasti prevence rizikového chování žáků prvního stupně základní školy

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání

Posuzovaným obdobím jsou školní roky 2014/2015 a 2015/2016 k datu inspekční činnosti

Charakteristika

Fakultní základní škola Olomouc, Hálkova 4, příspěvková organizace (dále „škola“), je právnickou osobou, která vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“), školní družiny (dále „ŠD“) a školní jídelny – výdejny (obědy jsou dováženy ze ZŠ a MŠ Olomouc, Demlova 18). Škola poskytuje vzdělávání žáků 1. – 9. ročníku dle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále „ŠVP“) s názvem „Jazyky, talent, motivace aneb Hálkova nezahálí“. Součástí ŠVP je Příloha pro třídy s rozšířenou výukou skupiny předmětů zpracovaná v rámci projektu „Zvyšování kvality vzdělávání mimořádně nadaných dětí na 1. stupni ZŠ“. Škola je zaměřena na rozšířenou výuku cizích jazyků (anglického, německého, francouzského a ruského) a na práci s mimořádně nadanými žáky, pro které jsou zřízeny na 1. stupni třídy s rozšířenou výukou skupiny předmětů (třídy „C“) nebo je pro ně nabízena individuální integrace.

K 30. 9. 2015 bylo otevřeno 23 tříd (z toho 15 na 1. stupni) pro 554 žáků. Ke dni inspekční činnosti naplněnost školy činila téměř 100 % z cílové kapacity, škola evidovala a vzdělávala 46 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a 82 žáků mimořádně nadaných.

O své činnosti a vzdělávací nabídce škola informuje na webových stránkách (www.zshalkova.cz).

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu a k předmětu inspekční činnosti

Školní vzdělávací program (včetně přílohy pro vzdělávání mimořádně nadaných žáků) vychází a je v souladu s obecnými cíli stanovenými Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Deklaruje využívání metod podporujících zájem, vnitřní motivaci a aktivitu žáků. Jeho součástí je rovněž koncept rovných příležitostí s poskytováním stejné péče a podpory všem žákům, a to podle jejich individuálních vzdělávacích potřeb i schopností. Mimořádně nadaní žáci jsou v souladu s § 9 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů, vzdělávání ve třídách s rozšířenou výukou vyučovacích předmětů Český jazyk a Matematika. Pro podporu efektivity vzdělávání mimořádně nadaných žáků škola upravila učební plán a učební osnovy daného ŠVP tím, že zařadila nový vyučovací předmět Projektové vyučování dotovaný jednou vyučovací hodinou týdně v 1. – 5. ročníku. K setkávání a vzájemnému respektování všech žáků škola organizuje celoškolní projektové dny (Den Země, Den jazyků, Vánoce, Hálkova naruby a Stavíme město), které jsou podrobně rozpracovány ve ŠVP školy. V rámci těchto akcí dochází k přirozenému setkávání a přirozené spolupráci všech žáků školy, tím je efektivně podporován rozvoj zejména sociálních a komunikativních kompetencí žáků.

Při přijímání mimořádně nadaných žáků škola postupuje v souladu s § 12 odst. 2) vyhlášky č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků, a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami, ve znění pozdějších předpisů, spolupracuje se školským poradenským zařízením (dále ŠPZ) i zákonnými zástupci, kterým jsou také nabízeny jak při zápisu, tak v průběhu vzdělávání školní poradenské služby (psycholog, výchovný poradce). Žáci jsou ke vzdělávání přijímáni na základě doporučení ŠPZ, pro žáky jsou podle charakteru nadání nebo při „dvoji výjimečnosti“ (jedná se o specifický souběh mimořádného nadání a zdravotního znevýhodnění či postižení) zpracovány individuální vzdělávací plány. Analýzu dokumentace související s přijímáním dětí ke vzdělávání a se vzděláváním mimořádně nadaných žáků nebyly zjištěny rozpory s příslušnými právními předpisy. Přijímání a vzdělávání jsou mimořádně nadaní žáci z celého Olomouckého kraje.

Výuku žáků 1. stupně personálně zajišťují odborně kvalifikované učitelky, v případě potřeby podpory individuálních vzdělávacích potřeb žáků společně s asistenty pedagoga. Při jejich výběru škola dlouhodobě spolupracuje s Pedagogickou fakultou Univerzitou Palackého v Olomouci.

Práce metodického sdružení 1. – 5. ročníku probíhá plánovitě, její těžiště spočívá ve sjednocování pohledu jednotlivých vyučujících na realizované metody a formy výuky, strukturu vyučovacích hodin a zejména na procesy motivace, hodnocení a sebehodnocení žáků. Z přijatých společných závěrů vyplývají konkrétní přijatá účinná opatření ke zlepšení metod a forem výuky, k práci s výsledky vzdělávání žáků, jejichž účinnost je ověřována vzájemnými hospitacemi.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků je systémové a je zaměřeno v souladu s koncepčními záměry i potřebami školy na didaktiku předmětů a metodiku výuky, motivaci a hodnocení žáků, a na specifika práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami i žáky mimořádně nadanými.

Ve sledovaném průběhu vzdělávání byly naplňovány deklarované přístupy ke vzdělávání mimořádně nadaných žáků, a to jak formou individuální integrace (vzdělávání jednoho žáka a předmětu ve třídě s rozšířenou výukou předmětů, vzdělávání mimořádně nadaných žáků v „běžné“ třídě nebo ve vytipovaném předmětu ve vyšším ročníku, přeřazení žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku, a to na základě zkoušky před komisí), tak skupinové integraci (samostatné třídy).

Pedagogičtí pracovníci při vzdělávání žáků uplatňovali deklarované vzdělávací strategie a postupy (např. heuristický přístup, konstruktivistický princip, akceleraci - urychlování, enrichment – obohacování, projektovou výuku, brainstorming/brainwriting, řízený rozhovor, didaktické hry) i mezipředmětové vztahy. Zvolenými metodami a formami práce žáky vedli k objevování, kritickému myšlení, experimentování, řešení problému, diskuzi, sebehodnocení i vzájemnému hodnocení. Inovativní metody a formy práce vhodně kombinovali a propojovali je s frontálním přístupem k žákům. Průběh vzdělávání byl také pozitivně ovlivněn vhodným využíváním učebních a didaktických pomůcek, pracovních listů, odborné i populárně naučné literatury, jazykových příruček a slovníků, výpočetní a digitální techniky atd..

Žáci prokazovali ve vyučovacích hodinách schopnost logického myšlení, budování vlastních mentálních matematických schémat, propojení teorie s praxí, argumentace a obhajoby vlastních názorů, rozvinuté komunikační dovednosti v rodném i cizím jazyce, schopnost práce s různými zdroji informací nebo sociální kompetence. Rovněž znalosti a dovednosti většiny žáků měly nadprůměrnou až mimořádnou (v souladu s nadáním) úroveň. Učitelé s podporou asistentů pedagoga cíleně a promyšleně naplňovali vzdělávací model zpracovaný v individuálních vzdělávacích plánech, vhodně využívali deklarovaná podpůrná opatření a eliminovali případné negativní projevy žáků doprovázející jejich výjimečnost. V průběhu základního i zájmového vzdělávání docházelo k vzájemnému setkávání a prolínání žáků běžných tříd a žáků tříd s rozšířenou výukou předmětů. Na kvalitě výuky, průběžných i celkových výsledcích žáků, atmosféře a klimatu tříd se pozitivně projeví nejen výsledky vzájemné spolupráce pedagogických pracovníků 1. stupně, ale i invenční přístup jednotlivců.

Škola průběžně zjišťuje a vyhodnocuje výsledky vzdělávání žáků a naplňování výstupů stanovených ve ŠVP. Úroveň dosažených znalostí a dovedností škola hodnotí a ověřuje soustavným interním a externím diagnostickým pozorováním žáka, běžnými způsoby ústního a písemného zkoušení, analýzou různých činností žáka (projektových, skupinových, kooperativních). Při hodnocení výsledků vzdělávání postupují vyučující podle pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, která svým obsahem odpovídají platným právním předpisům, obsahují jasná a srozumitelná kritéria a zásady hodnocení. O průběžných

výsledcích vzdělávání žáků jsou zákonní zástupci prokazatelně a průběžně informováni prostřednictvím žákovských knížek, na třídních schůzkách a prostřednictvím individuálních konzultací.

V hodnoceném období byli žáci zapojováni do školních žákovských projektů, školních dílen a různých žákovských soutěží a olympiád školního, okresního, krajského a celostátního, v nichž žáci dosáhli vynikajících výsledků. Většina žáků tříd s rozšířenou výukou předmětů je po ukončení 5. ročníku základní školy přijata ke studiu osmiletého gymnázia. Ti, kteří pokračují ve škole na 2. stupni v běžných třídách, nemají problém se začleněním do nových žákovských kolektivů, jsou vzdělávání formou individuální integrace a i nadále dosahují dobrých vzdělávacích výsledků.

Škola má v rámci primární prevence rizikového chování žáků a pro sledování sociálně patologických jevů vytvořeny vhodné nástroje. Ke sledování a vyhodnocování školního klimatu využívá v tříletých intervalech evaluační dotazníky pro žáky, zákonné zástupce a pedagogické pracovníky, přijímá případná opatření a sleduje jejich účinnost. Pro žáky 3. ročníků pořádá každoročně adaptační kurzy a úzce spolupracuje s neziskovou organizací Sdružení D – Dramacentrum a P-centrum. K preventivním aktivitám školy se řadí rovněž široká nabídka zájmových útvarů, školních projektů, zážitkových akcí, pravidelně konané třídnické hodiny, třídní schůzky pro zákonné zástupce žáků, osobní konzultace pro žáky i zákonné zástupce se školní psycholožkou a informace o preventivní strategii školy na webových stránkách školy. Školní metodická prevence (společná pro 1. i 2. stupeň školy) spolupracuje s třídními učiteli 1. stupně, kteří vedou podrobná portfolia o žácích ve své třídě a průběžně sledují případné signály projevů rizikového chování u žáků. V případě podezření na výskyt rizikového chování žáků (šikana), jak tomu bylo v letošním školním roce u žáků 3. ročníku, postupovala škola v souladu s Metodickým pokynem MŠMT k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních, čj. MŠMT - 22294 a Metodickým doporučením k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28), Příloha č. 6. Oba dokumenty mají pro školu doporučující charakter. Se zákonnými zástupci žáků jednalo vedení školy společně se školní psycholožkou a školní metodickou prevencí. V souladu s výše uvedenými metodickými pokyny MŠMT také se třídou pracovala školní metodická prevence. V dubnu 2016 byly za účelem vyhodnocení klimatu třídy svolány mimořádné třídní schůzky zákonných zástupců za přítomnosti vedení školy, pracovníků školního poradenského centra a bývalých třídních učitelek. Dle analýzy zápisu měli všichni přítomní možnost vyjádřit se k daným okolnostem a přijmout společná závěrečná opatření, jejichž cílem bylo realizovat ve třídě intervenční program vedený odbornými pracovníky a psychology P-centra. Všichni zákonní zástupci zúčastněných žáků odevzdali předem písemný souhlas s účastí svého dítěte při práci s třídním klimatem a vztahovou sociometrií. Zprávu z výše uvedeného intervenčního programu ve třídě obdržela ředitelka školy v průběhu inspekční činnosti ve škole. Domnělá šikana ve třídě se neprokázala a současně vyplynulo, že míra celkové spokojenosti žáků ve třídě je vysoká, žáci se hodnotí dobře, mají k sobě důvěru a jsou navázáni na třídní učitelku, se kterou mají dobrý vztah. Dále byla škole stanovena doporučení pro spolupráci s rodiči žáků a pro další práci se třídou. S těmito závěry byli seznámeni zákonní zástupci žáků na plánované třídní schůzce, konané dne 17. května 2016.

S ohledem na vysoký počet žáků školy byl ve sledovaném období zaznamenán nízký výskyt projevů rizikového chování, který škola průběžně řešila.

ČŠI realizovala v průběhu inspekční činnosti šetření školního klimatu formou anonymních elektronických dotazníků žáků 3. ročníků. Z analýzy výsledků zaměřených na vztahy mezi žáky a mezi žáky a učiteli vyplynulo, že přibližně 90 % respondentů - žáků vyjádřilo spokojenost se školním klimatem.

Podmínky, průběh a výsledky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu a předmětu inspekční činnosti mají výbornou úroveň.

Závěry související s předmětem inspekční činnosti

Zásadní klady

- *Deklarované výchovně vzdělávací strategie plně umožňují rozvoj nadání žáků ve vzdělávání, pedagogičtí pracovníci je naplňují v souladu s potřebou podpory žáků mimořádně nadaných, a to podle jejich individuálních vzdělávacích potřeb,*
- *integrace mimořádně nadaných žáků s ostatními žáky (včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami) je promyšlená a umožňuje systémový rozvoj jejich sociálních i občanských kompetencí,*
- *realizaci a naplňování vzdělávacích záměrů deklarovaných ve školním vzdělávacím programu příznivě ovlivňuje vzájemná spolupráce pedagogických pracovníků i důsledná spolupráce učitelů a asistentů pedagoga,*
- *pedagogové důsledně uplatňují při komunikaci s žáky vstřícný a respektující přístup,*
- *průběh vzdělávání se vyznačoval příznivým klimatem, využíváním inovativních metod a forem práce, které rozvíjely u žáků základní kompetence potřebné pro osobní i profesní život a osobnostní rozvoj, přístup školy je příkladem inspirativní praxe,*
- *strategie školy v oblasti prevence rizikového chování žáků prvního stupně základní školy pomáhá předcházet vzniku rizikových jevů, v případě zjištění výskytu sociálně patologických jevů přijímá škola účinná opatření.*

Návrhy na udržení stavu

- *V oblasti prevence rizikových jevů pracuje ve škole pouze jeden školní metodik prevence pro 1. a 2. stupeň. Vzhledem k vysokému počtu žáků a tříd 1. stupně základní školy doporučuje ČŠI pro tento stupeň zřídit samostatnou pracovní pozici školního metodika prevence.*

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina Fakultní základní školy Olomouc, Hálkova 4, příspěvkové organizace, čj. 5/2002/ZL, ze dne 22. 9. 2009, ve znění Dodatků č. 1 - 4
2. Rozhodnutí MŠMT čj. 2 130/2009-21 ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 15. 4. 2009 (nejvyšší povolený počet žáku v ZŠ)
3. Rozhodnutí Krajského úřadu Olomouckého kraje čj. KUOK/7746/2009 ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 27. 1. 2009 (nejvyšší povolený počet žáků ve ŠD)
4. Potvrzení čj. SMOL/078700/2012/OSKOL/Fan o prodloužení výkonu činnosti ředitelky Fakultní základní školy Olomouc, Hálkova 4, v období od 1. 8. 2012 do 31. 7.2018, ze dne 21. 5. 2012
5. Smlouva o udělení statutu „Fakultní škola pedagogické fakulty UP v Olomouci“, ze dne 1. září 2015
6. Výpis z Rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 21. 4. 2016
7. Výkaz o základní škole M3 podle stavu k 30. 9. 2015
8. Inspekční zpráva, č.j. ČŠIM-73/13-M, ze dne 29. 1. 2013
9. Dokumentace žáků se SVP (včetně IVP) – školní rok 2015/2016
10. Kontrolní a hospitační činnost pro školní rok 2014/2015 a 2015/2016
11. Dopis rodičům prevence a naše škola, platný k datu inspekce
12. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2014/2015
13. Minimální preventivní program pro školní rok 2014/2015 a 2015/2016, včetně vyhodnocení
14. Kritéria pro přijímání žáků do 1. ročníku FZŠ pro školní rok 2016/2017
15. Výsledky vzdělávání pro školní rok 2014/2015 a 1. pololetí 2015/2016
16. Záписы z jednání z řízených rozhovorů s pedagogickými pracovníky, ke dni konání inspekce
17. Školní řád s platností od 1. 10. 2015
18. Přijaté stížnosti na školu, ze dne 29. 3. 6. 4. 2015
19. Záписы z jednání vedení školy se zákonnými zástupci žáků, platné k datu inspekce
20. Zápis z mimořádné třídní schůzky, ze dne 7. 4. 2016
21. Zpráva z intervenčního programu ve třídě, ze dne 9. 5. 2016
22. Školní matrika, třídní výkazy, katalogové listy žáků (namátkový výběr) - školní rok 2015/2016
23. Spisy - Přijetí žáka k základnímu vzdělávání čj.: FZŠ-Ha/2R/151,123,120, 122, 121, 25, 14, 20, 39, 29, 44, 62, 97, 96, 93, 88/2015/BV - pro školní rok 2015/2016
24. Spisy - Individuální vzdělávací plány čj.: FZŠ-Ha/2R/51,29,139, 30, 123, 29-2012/2015/BV - pro školní rok 2015/2016
25. ŠVP ZV s motivačním názvem „Jazyky, talent, motivace aneb Hálkova nezahálí“, verze 6, platnost od 1. 9. 2013 + Příloha k ŠVP Jazyky, talent, motivace aneb Hálkova nezahálí, zpracovaná v rámci projektu „Zvyšování kvality vzdělávání mimořádně nadaných dětí na 1. stupni ZŠ“
26. Záписы metodického sdružení 1. – 5. ročníku pro školní rok 2015/2016

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Renata Juráňová, školní inspektorka

Renata Juráňová v. r.

Mgr. Marcela Melková, školní inspektorka

Marcela Melková v. r.

Mgr. Bc. Lenka Bártová, přizvaná osoba – odbornice na základní vzdělávání

Lenka Bártová v. r.

Mgr. Pavel Rušar, přizvaná osoba – odborník na vzdělávání mimořádně nadaných žáků

Pavel Rušar v. r.

V Olomouci dne 19. května 2016

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Božena Vítková, ředitelka školy

Božena Vítková v. r.

V Olomouci dne 3. června 2016